

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 20. marca 1939

Cena posamezni številki din 150

Sporazum se mora skleniti in čim prej!

Da se mora skleniti sporazum, o tem ni danes nobene debate več, kajti tudi skrajneži na levi in desni uvidevajo, da je sporazum prva in najvišja nacionalna in državna potreba. Dostavljamo pa tudi takoj, da ni sporazum potreba le enega jugoslovanskega naroda, temveč vseh treh in da bo za vse jugoslovanske narode ugodno, če ne bi bil sklenjen in izveden. V resnici tudi nihče v Jugoslaviji ne taji potrebe sporazuma. Kako naj se sklene sporazum, o tem pa misli niso enotne.

In zdi se nam, da izvira vsa ta neenotnost le iz tega, ker ni še nihče pokazal, da ima za vse tri narode zadovoljiv koncept za rešitev sporazuma. Mogoče, da se ta koncept ni pokazal tudi zato, ker so v zadnjih letih smatrali vsi režimi za silno pametno, če niso dovoljevali svobodne diskusije. Morala so s tem res dosegli, da se strasti niso še bolj razvnele, čeprav niti to ni gotovo, toda na drugi strani so z oviranjem svobodne besede preprečili razbistrenje pojmov in otežkočili pripravljala dela za sporazum. Tudi za politiko velja, da se vsaka napaka kaznuje. Oviranje svobodne besede pa je napaka.

V svojem srcu so tudi vsi jugoslovanski narodi že od vsega početka hoteli ta sporazum in vsaj v podzvesti tudi vedeli, kakšen bodi sporazum. Ta podzavestna volja se je sicer izražala bolj negativno kot pozitivno, da je vsak narod naglašal predvsem to, česar noče in mnogo manj to, kar hoče. Toda za tistega, ki je res poslušal ljudsko voljo in hotenje narodov, je mogla tudi ta negativna volja zadostovati, da je mogel postaviti sporazumu za vse sprejemljive meje. Tako je bilo od vsega početka jasno, da Zagreb zlasti odklanja vsako majorizacijo, da je Beograd nasproten vsakemu sporazumu, ki bi slabil moč države in da gospodarski krogi nočejo, da bi postavil sporazum notranje meje, ki bi jugoslovanski trg reducirale na več malopomembnih majhnih trgov. Prav tako je bilo jasno, da bi vsak kulturni krog v državi odklonil sporazum, ki bi njemu zmanjšal eksistenčne pogoje, ker so pač vsi pričakovali od sporazuma, da potencira njih sile, ne pa da jih oslabi.

In to je tudi v jedru smisel sporazuma. Vsem dati več, s tem utrditi državni misel in tako proti tujini dvigniti moč in ugled države. Nič čudnega zato tudi ni, da se ravno v trenutku silne zunanje politične napetosti pokaže volja po sporazumu zlasti močno. Nič pa zato tudi ni bolj napačno, kot ne izkoristiti ugodnega psihološkega momenta in pospešiti sklenitev sporazuma ravno sedaj, ko je čas zanj najbolj primeren in prikladen. Kdor ima danes le količkaj politične moči in veljave, se zato ne bo mogel izogniti historični odgovornosti, če ni storil prav vse, kar je bilo v njegovi moči, da se sporazum tudi sklene.

Na podlagi jasno izražene volje vseh treh narodov ni niti težko zarisati konture sporazuma. Ne gre, da bi se vse sile države koncentrirale le na enem mestu in zato ni za centralizem niti v najbolj prikriti obliki nobenega prostora. Prav tako pa ne gre, da bi smele večje pravice pokrajini služiti sla-

bitvi države. In prav tako ne bi se smel zaradi avtonomnih pravic pokrajini razviti lokalni šovinizem. S tem je dovolj povedano, kaj mora sporazum dati in česa ne sme povzročiti. S tem pa je tudi že dana podlaga za formulacijo vsebine sporazuma. Če je res pri odločujočih dobra volja — in to moramo in moremo upati — ni za formulacijo vsebine sporazuma res nobene težave.

V bistvu sporazuma je, da nikdar ne da vsakemu vse, temveč daje vsem nekaj. Zato ne gre, da tisti, ki je imel dosedaj preveč, misli, da mu mora sporazum to preveliko posest še ohraniti. Mnogo bolj pravilno bi bilo, če bi upošteval to resnico, da more brez

sporazuma izgubiti ne le svoje privilegirano stališče, temveč še nekaj več. Zgodovina uči, da se trajno privilegiji ne morejo ohraniti!

Sporazum bi utrdil ne le politično moč vseh treh jugoslovanskih narodov, temveč tudi njih gospodarsko silo. Kaj bi pomenilo že samo to, da bi se osvobodile vse one sile narodov, ki se danes trosijo za medsebojno politično borbo, za prestiž, namesto da bi se docela posvetile gospodarskemu in kulturnemu delu in sodelovanju. Kakšen velikanski napredek bi nakrat napravili, ko bi odpadla vsa ona zamuda časa, ki jo zahteva centralizirani birokratizem, ki pa je za reševanje poslov čisto nedorasel. Če bi tudi spora-

zum nekaterim nekaj vzel, bi jim splošni polet v državi to stotero povrnil. Kajti eno prednost pomeni sporazum brez dvoma za vse, da bi ekspeditivnost uradov naravnost neverjetno povečal. Že zaradi tega se vsem izplača sporazum.

Prednosti sporazuma so tako velike, zlasti v sedanjih časih njegova nujnost tako evidentna, da res ne more imeti lepih namenov tisti, ki sklenitev sporazuma kakor koli ovira. Takšnim ljudem na ljubo sklenitev sporazuma odlagati, je že zločin nad narodom in njegovo bodočnostjo.

Sporazum je nujnost, je prva in največja nujnost in zato se mora skleniti in čim prej!

Združenje trgovcev v Ljubljani

ima 58. redno letno skupščino v ponedeljek, dne 3. aprila 1939. ob 19. uri zvečer v prostorih Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica 27.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika in tajnika.
2. Računski zaključek za l. 1938.
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Proračun za leto 1939.
5. Predlog za spremembo pravil.
6. Poročilo predsednika odbora za zgradbo zavetišča.
7. Samostojni predlogi.
8. Slučajnosti.

Če ob 19. uri ne bo navzočnih zadostno število članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, to je ob 20. uri ob vsakem številu navzočnih.

Samostojni predlogi se morajo vložiti pri upravi Združenja najkasneje tri dni pred skupščino.

Sklepni račun za leto 1938. in proračun za leto 1939. sta med uradnimi urami vsakemu članu do 3. aprila t. l. v pisarni Združenja na vpogled. Uprava.

Seja je nato soglasno izrekla zaupnico predsedniku Saviću in sprejela naslednjo resolucijo:

Resolucija Centralnega predstavništva

1. S polnim priznanjem se odobrava stališče zastopnika vseh trgovcev v državi g. Nedeljka Savića tako glede kandidiranja za poslanca, kar je bilo v soglasju s CP, kakor tudi glede njegovega dosedanjega zastopanja trgovskih interesov pri resornih ministrih in v narodnem predstavništvu. Pooblašča se g. Savić, da v tej smeri nastopa tudi nadalje ter da je tolmač interesov narodnega gospodarstva in jugoslovanskih trgovcev.

2. Glede napada na Zvezo trgovskih združenj vardarske banovine v Skoplju se smatra postopek lokalnih oblasti proti tej naši organizaciji kot pristranski ter kot škodljiv, ker notranja vprašanja zveze ne smejo biti povod za njen razpust v času volivne borbe. Izrekamo zahvalo predsedniku vlade g. Cvetkoviću, da je to krivico, ki je bila storjena Zvezi, popravil.

3. Z ozirom na današnje neugodne gospodarske razmere izjavlja trgovski stan, čeprav je v težkem materialnem stanju, svojo polno pripravljenost, da da njemu pripadajoči del za potrebe narodne obrambe, toda pod pogojem, da se vsa davčna bremena in tudi enakomerno razdele na vsa gospodarska podjetja in gospodarske ljudi sorazmerno njih materialni sili in gospodarski delavnosti. Neenakosti in krivice v fiskalni obremenitvi spravljajo nacionalne trgovce v stanje, da ne morejo dalje obratovati, ker so nabavljalko-konsumni zadružni sistemi popolnoma oproščeni vsake obdatbe, delniške družbe pa z zakonom o družbenem davku zaščiteni pred obdatčevanjem, kateremu podleže posamezniki-pridobitniki, ki se obdatčujejo po zakonu o pridobitni. Samo z odpravo teh neenakosti v davčnih in drugih fiskalnih obremenitvah se morejo pridobitniki izravnati v svojih pravicah in dolžnostih do države ter njih gospodarska sposobnost okrepiti, kar bi omogočilo, da bi vse naše narodno gospodarstvo moglo zadovoljiti fiskalne potrebe državne in narodne obrambe.

Zaupamo Nedeljku Saviću

Seja Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj

V Beogradu je bila dne 12. in 13. seja Centralnega predstavništva, ki je bila posebno pomembna, ker je bil na njej popolnoma odbit poskus nekaterih ljudi, da bi tudi v trgovske stanovske organizacije zanesli strankarsko politiko. Posebno se je skušalo to doseči v Beogradu in v Skoplju, a podobni poskusi so znani tudi iz drugih krajev države. Na vse te poskuse je Centralno predstavništvo na svoji zadnji seji dalo energičen odgovor in upati smemo, da se po tem energičnem nastopu CP takšni poskusi ne bodo več ponavljali, zlasti pa ne tako grdi napadi na naše trgovske voditelje, kakor so se dogodili pri zadnjih volitvah v beograjsko trgovinsko zbornico. Seja CP je dokazala, da trgovstvo svojim voditeljem zaupa in da trgovstvo ne trpi v svojih stanovskih organizacijah nobene strankarske politike.

Seja Centralnega Predstavništva je bila dobro obiskana ter so se je udeležili delegati iz Beograda, Ljubljane (podpredsednik Zveze Anton Verbič in tajnik dr. Pustišek), Banjaluke, Osijeka, Sarajeva in Skoplja.

Sejo je vodil predsednik Savić, ki je tudi podal uvodno poročilo, v katerem je razkril vse intrige nasprotnikov sloge med trgovci. Izvajal je med drugim.

Po oktobru je to prvi sestanek CP. V petih letih obstoja CP smo preživeli mnogo težkih dogodkov, vedno pa so bili vsi naši sklepi soglasni, kar nam je v čast, ker dokazuje, da vlada med nami vzorna stanovska solidarnost. Politika pa ni bila zadovoljna, da bi se naše nestrankarsko delo mirno razvijalo. Naše delo se je opazovalo celo z nezaupanjem in naš prvi kongres v Skoplju toliko da ni bil iz političnih vzrokov prepovedan. Tudi na 2. kongresu v Beogradu se je pokazalo z neke strani nerazpoloženje proti nam. 3. kongres v Ljubljani pa je skušala neka skupina odkrito ovirati, čeprav nismo zagrešili proti tej skupini niti najmanjše nekorektnosti. To je treba navesti, da se razumejo poznejši dogodki.

Posl. Savić ni v nobeni stranki

Predsednik Savić je nato pripovedoval, kako je prišlo do tega, da je bil sprejet kot kandidat na listo dr. Stojadinovića. To se je zgodilo na predlog beograjskih tr-

govcev in v smislu sklepa Centralnega predstavništva, da se na ta način bolj uspešno branijo interesi trgovcev tudi v skupščini. Kandidiral je kot izvenstrankarski kandidat in tudi danes ni v nobeni stranki. On in Vlada Ilić nista danes v skupščini v nobenem klubu ali stranki, ker sta samo zastopnika narodnih gospodarskih interesov. Kljub temu pa so se v javnosti širile vesti, kakor da je on strankarski človek in te neresnice se niso nehale širiti niti tedaj, ko jih je javno v listih demantiral.

Nato je pojasnil, kako je prišlo do spora med beograjskim savezom in beograjsko trgovinsko zbornico zaradi neke kritike letnega poročila zbornice. Ta spor je bil povod, da so se nekateri pri zadnjih volitvah v zbornico navahili nanj z naravnost nezaslišanimi pamfleti. Ta kampanja se je vodila proti njemu baš v trenutku, ko je bil imel dolžnost, da kot nestrankarski človek brani v skupščini interese vseh trgovcev. Napadi proti njemu so veljali slogi trgovcev. Posledica te kampanje je bila, da so bili izvoljeni v vsake liste po štirje zastopniki in da ni bil on izvoljen, ker je bil iz njegove stroke izvoljen kandidat nasprotne liste.

Nato je poročal predsednik Savić o svojem delu v skupščini. V proračunski debati je govoril dvakrat, in sicer pri razpravi o proračunu finančnega in trgovinskega ministristva. Finančnemu ministru je predložil dva amandmana, da se obdatčijo nabavljalne zadruge in konsumi in da se obdatčijo podružnice industrijskih podjetij. Ta predloga pa nista bila sprejeta, zato pa so listi objavili vest o ustanovitvi fonda za narodno obrambo, ki pomeni novo obremenitev gospodarskih ljudi.

Nastala je sedaj za nas dolžnost, da se odločimo glede naslednjih vprašanj: 1. Kaj moramo napraviti v sedanjem položaju? Kakšne korake moramo napraviti sedaj, ko se pripravljajo nam nova bremena, ki pa ne bodo zadela tudi konsume in nabavljalne zadruge ter filiale industrijskih podjetij?

Svoje poročilo je zaključil predsednik Savić z besedami: Ostal sem dosledno na črti, ki je bila od vas določena in na tej bom vztrajal, dokler me boste smatrali za svojega zastopnika.

Vojin Varošić,

predsednik Zveze trg. združenj v Skoplju je poročal, kako se je proti njemu vprizorila brezprimerna gonja, ker je bil kandidat na listi združene opozicije, ker je kandidiral iz istih razlogov kakor Nedeljko Savić. Napadali pa so tudi našo zvezo in to samo zato, ker hočemo, da se vodijo naše organizacije v nestrankarskem duhu. Nato je ostro napadel birokratizem v beograjski in skopljanski zbornici ter temperamentno obsodil napade na predsed. Savića, ki je naš zastopnik in ki ga moramo zato tudi braniti. Zlasti mi trgovci iz notranjosti dajemo g. Saviću vso legitimacijo, da trgovstvo naše države zastopa tudi v skupščini. Opozoril je nadalje na težavne razmere, v katerih živi zlasti podeželski trgovci, govoril o nezdruživih razmerah, ki vladajo v Beogradu ter o delovanju Prizada, ki je Južni Srbiji v škodo.

Nato so po vrsti vsi delegati iz vseh krajev izrazili svoje zaupanje Nedeljku Saviću, v imenu ljubljanske Zveze trgovskih združenj pa je izjavil

podpredsednik Anton Verbič:

V imenu slovenskih trgovcev izjavljam, da ima g. Savić pri nas v Sloveniji brez izjeme vse trgovce za seboj. To pa zato, ker smo z največjo pozornostjo spremljali njegovo delo za blagor trgovcev in mu zato tudi nudili vso svojo pomoč. Zelo dobro vemo — in tega ne bi smeli pozabiti niti trgovci v Beogradu — da je g. Nedeljko Savić neutrudljivo delujoč za organizacijo trgovstva zaoral prvo brazdo na naši njivi. V naših krajih smo v stalnih stikih z našimi ljudmi in smo do maksimuma razvili to, kar se imenuje »podrobno delo«. Pripomniti moram žal, da ni tako tudi v drugih krajih. Ravno tako je treba obsojati, da se puste nekateri trgovci vpregati v strankarske vozeve. Trgovci morajo biti najprej trgovci in šele nato pristati te ali druge stranke.

Kar se tiče davčnega dodatka za narodno obrambo, sem popolno prepričan, da vsi hočemo dati tej državni potrebi, kar je potrebno. Pravico pa imamo zahtevati, da vsi deli sorazmerno prispevajo ter tudi ona podjetja in oni obratniki, ki izvršujejo trgovske posle, a se svoji davčni dolžnosti odtegujejo.

† Prelat dr. Fran Kovačič

V Mariboru je po kratki mučni bolezni v nedeljo jutraj umrl eden najznamenitejših in za kulturni razvoj severne Slovenije najzaslužnejših mož, prelat dr. Fran Kovačič, v starosti 72 let. Pokojnik se je pred par dnevi prehladil, pritiskala je pljučnica in sivolasi starček je za vedno zatisnil svoje oči. Pogreb bo v torek popoldne iz kapelice na starem mestnem pokopališču na frančiškansko pokopališče na Pobrežju.

Dr. Fran Kovačič je bil rojen v Veržju in je obiskoval gimnazijo v Varaždinu, bogoslovje pa v Zagrebu in Mariboru. Teološke študije je končal v Rimu, kjer je študiral tudi filozofijo. Tu je izpolnil svoje zgodovinsko znanje in se zlasti zanimal za zgodovino Slovencev. Po končanih študijah je postal profesor veronauka v gimnaziji in je tu tudi deloval vse svoje življenje. Tudi po upokojitvi je ostal v svoji drugi domovini Mariboru, kjer je neutrudno deloval do smrti.

Pokojnik je v začetku tega stoletja ustanovil skupno z drugimi kulturnimi delavci Zgodovinsko društvo, ki je kmalu postalo žarišče predvojne narodne življenja na Spodnjem Štajerskem. Krog navdušenih idealistov se je hitro rasel in kmalu se je jelo delovanje v društvu, ki je kmalu po ustanovitvi začelo izdajati »Časopis za narodopisno zgodovino«, razvijati v treh smereh: v proučevanje narodne zgodovine, v izpolnjevanje muzeja in znanstvene knjižnice. Po preobratu so te tri panoge postale samostojne in sta se poleg Zgodovinskega društva ustanovila študijska knjižnica mestne občine in Muzejsko društvo. Duša vsega dela je bil več desetletij vsem institucijam dr. Kovačič, ki je bil tudi častni član Zgodovinskega in Muzejskega društva. Dasi najstarejši, je bil pokojnik vendar najdelavnejši kulturni delavec omenjenih institucij.

Večna slava spominu dr. Frana Kovačiča!

50letnica »Pravnika«

V soboto je praznovalo društvo »Pravnik« svojo 50letnico. Za razvoj naše nacionalne kulture si je pridobil »Pravnik« neveljavih zaslug. Zlasti v boju za pravice slovenskega jezika so v »Pravniku« združeni slovenski juristi dosegli lepe zmage. Kljub vsemu pritisku z Dunaja so v tem boju vztrajali do konca. Velike pa so zasluge »Pravnika« tudi za slovensko univerzo, saj je bilo mnogo let skoraj vse delo za slovensko univerzo osredotočeno v društvu »Pravnik«. A tudi za razvoj vsega našega javnega življenja, za razbistrenje pojmov, je mnogo storil »Pravnik«. Iz vseh teh in še mnogo drugih razlogov je jubilej »Pravnika« kulturni dogodek za Slovenijo in to je Slovenija tudi poudarila.

Velezaslužnemu »Pravniku« k njegovemu zlatemu jubileju tudi naše iskrene čestitke.

Občni zbor Društva trg. potnikov in zastopnikov

V nedeljo je bil v dvorani Trgovskega doma občni zbor Društva trg. potnikov in zastopnikov, ki je zelo lepo uspel. Občni zbor je sklenil, da bo v bodoče prejemal vsak član društva tedensko izdajo »Trgovskega lista« v petek. Pripominjamo le, da je mogel predsednik Krek v svojem poročilu navesti lepe uspehe, ki jih je doseglo društvo glede znižanih železniških kart, blagajnik Gril pa je mogel izkazati znaten presežek v blagajni, tajnik Šturm pa druge uspehe društva.

Gospodarski zastoj

in devizna politika Narodne banke

Tudi najbolj evidentna resnica ne prodre takoj, temveč jo je treba vedno znova in znova ponavljati, da je ljudem neprestano v ušesih in da se potem tudi izvede. Tako smo tudi o težavah, ki jih preživljajo naši izvozniki in naši uvozniki zaradi neumestnih deviznih predpisov, pisali že mnogokrat in nihče tudi ni pravilnosti naših izvajanj oporekal. Kljub temu pa se stvar še ni uredila tako, kakor bi bilo želeli in zato je treba še nadalje opozarjati na te napake. Zato objavljamo tudi članek, ki ga je o tem predmetu objavil »Jugoslovanski Lloyd« v eni svojih zadnjih števil in ki se glasi:

Vse naše gospodarstvo je zašlo v zadnjem času v velik zastoj. Izvozniki ne morejo izvažati, uvozniki pa imajo velike težave z uvozom, z eno besedo: velik zastoj in velike neprijetnosti povsod! Če se pa k temu še doda pomanjkanje pravega razumevanja za te težke razmere pri odločujočih činiteljih ter nerazumevanje Narodne banke, potem se bo med nami le težko našel kdo, ki ne bi s skrbjo gledal v bodoči razvoj našega gospodarstva.

Zato je treba prav resno govoriti o tem vprašanju ter zlasti s preudarnimi ukrepi odpraviti težave, ki so že tu in ki še vedno na novo prihajajo. Pri tem je treba zlasti paziti, da se ne delajo začetniške napake, zlasti pa, da nas ne ovira bolezen birokratizma in neekspeditivnosti. To pa so one tri bolezni, za katerimi najbolj boleha naša najvišja denarna ustanova. Tej ustanovi je poverjena kontrola nad našim kreditnim, denarnim, deviznim in valutnim trgovim, v zadnjem času pa je razširjen njen delokrog še na kontrolo vsega našega uvoza in izvoza, skratka vsa naša finančna politika je pod njenim vodstvom. Mislimo, da je to le malo preveč za emisijski zavod.

Ko je bilo svoje dni treba, da se regulira naš denarni trg, Narodne banke ni bilo. Narodni zavodi so eden za drugim, zlasti prečanski, zapirali svoja okena in prišli pod paragraf. Ko so nastajali zastoji in izgube v zvezi z različnimi klirinškimi pogodbami (Španija, Italija, Francija, Švica itd.) in tečajne razlike na škodo naših izvoznikov zaradi devalvacije valut, zopet ni bilo Narodne banke, da bi jim pomagala. Nasprotno je Narodna banka iz tečajnih razlik celo delala dobiček, seveda na škodo izvoznikov. Ali ni morda Narodna banka predlanskim za časa izvozne sezone in velike ponudbe deviz odbila, da kupuje okenske devize, ki so se ponujale v izobilju? Mislimo, da v kakih drugih državah do tega ne bi moglo priti... Ali ni Narodna banka razmetavala devize z nakupovanjem tako zvanih internih dinarjev, namesto da bi te dinarje nabavljala v prvi vrsti s forsiranjem našega turizma in pospeševanjem našega izvoza? In sedaj? ... Ko so potrebne devize in ko izvoz stagnira? Namesto deviz, namesto normalnega deviznega poslovanja, dobivamo okrožnico za okrožnico, ne vpraša pa se, zakaj ni zadostno deviz, zakaj ne gre naš izvoz in kaj je treba storiti, da bo zopet šel! Samo z izvozom moremo priti do deviz, s tem pa tudi do surovin, ki so nam tako zelo potrebne in brez katerih naša industrija ne samo ne more izkoristiti svoje kapacitete, temveč mora celo zmanjševati svojo proizvodnjo, kar pomeni odpuščanjem delavcev, z vsemi posledicami tega odpuščanja in redukcije obratovanja.

Današnji položaj je takšen, da je treba dobro in kritično pregledati ne samo skozi okno Narodne banke, temveč tudi z dotikom z zainteresiranimi krogi. Iz Nemčije in Italije, kamor najbolj gravitira

naša izvozna trgovina, nikakor ne moremo dobiti surovin, ki jih potrebuje naša industrija. Treba je torej najti druga pota in možnosti, da se naš izvoz usmeri v države, iz katerih bomo prejeli devize, ki so nam potrebne za nabavo surovin. Da pa bo to mogoče, se moramo prilagoditi mednarodnim cenam. Zaradi nemškega kliranga in cene nemške marke so cene naših izvoznih proizvodov v državi takšne, da je izvoz v neklirinške države nemogoč. Zaradi te okoliščine smo vsaj za enkrat vrženi iz kroga mednarodne trgovine. Da bi mogli izvažati v neklirinške države, bi morali znižati cene v državi (kar pa je skoraj nemogoče, ker so že danes cene na stopnji cen lastnih stroškov) ali pa uvesti premije in preferenciala za izvoz ali pa misliti na zvišanje tečajev deviz na takšno raven, da bi dobila naša izvozna trgovina poln polet ter mogla pokriti vse potrebščine naše uvozne trgovine. Zvišanje tečaja deviz bi imelo tudi to posledico, da bi se zneski deviz, ki zaradi disparitete uidejo v nelegalno trgovino, zopet privedli v kanal legalne devizne trgovine ter bi s tem imel zopet naš uvoz zadostne količine deviz na razpolago.

Dostikrat slišimo iz krogov naših pridobitnikov, da izkorišča Narodna banka svoj privilegirani položaj za čezmerne zasluge pri devizah. To prav gotovo ni namen Narodne banke. Narodna banka bi morala sebe in svoje delničarje odtegovati kreditnim poslom. Že nedavni primer, s katerim se je uredil promet z Združenimi državami Severne Amerike, zadostno jasno govori o mentaliteti nekate-

rih činiteljev Narodne banke, ko se za izvoznike določa cena dolarja na 55 din, za uvoznike pa cena 60 din, kar pomeni 5 din zasluga ali približno 10%no razliko, namesto da bi se odobril izvoznikom tečaj 59 din ter bi se s tem obseg naše trgovine z Združenimi državami Severne Amerike prav gotovo povečal.

Takšni in podobni primeri jasno govorijo, da je Narodna banka prezaposlena in da je zaradi tega izgubila pravi pogled na situacijo. Smatramo zato, da ni napačna misel, da se za vodstvo devizne politike, deviznih poslov, kontrole uvoza in izvoza ustanovi posebna ustanova v okviru finančnega ministrstva, ki je na vse zadnje tudi odgovorno za vse, kar se dogaja na deviznem trgu. Takšna ustanova ne bi smela iskati kakršnih koli dobičkov, temveč bi morala imeti samo ta edini cilj: da brani interese našega deviznega trga ter interese naše izvozne in uvozne trgovine.

Tej nalogi bi mogla takšna ustanova zadostiti tem lažje, ker se ne bi moralo skrbeti, kako da zadovolji svoje delničarje, na katere pa Narodna banka mora misliti, pa čeprav podzvedno, in na katere misli tudi takrat, kadar gre za eminentne državne interese.

Temu bi bilo treba dostaviti samo še to, da bi morali biti v tej ustanovi izvozniki in uvozniki prav odlično zastopani, ker samo v tem primeru je dano jamstvo, da ne pademo v one tri znane bolezni, ki jih omenja »Jugoslovanski Lloyd« v začetku svojega članka: v začetniške napake, birokratizem in neekspeditivnost.

Koliko češkega zlata je dobila Nemčija?

Na to vprašanje odgovarja »N. Zürcher Zeitung« v glavnem naslednje:

Pri znanem težavnem finančnem in deviznem položaju Nemčije so najbrže imeli odločilen pomen za aneksijo Češke tudi gospodarski in finančni razlogi. Saj je znano, da je tudi priključitev Avstrije bila finančno Nemčiji v silno pomoč. Nemčija, ki je svoje zlato in devizne zaloge skoraj popolnoma izčrpala, je mogla v letu 1938. s pomočjo avstrijske zlato in devizne podloge svoj uvoz celo povečati. Kljub vsej avtarkiji je Nemčija vendarle navezana v veliki meri na tuji uvoz in bo še dolgo. Avstrija ji je dala približno eno milijardo, z vsemi tujimi dobroimetji pa celo 15 do 2 milijardi zlata in deviz.

Koncem 1. 1937. je izkazovala Čsl. narodna banka svojo zlato podlogo z 2627 milijoni Kč. K temu je treba prišteti še zlato rezervno za kritje zlatih obveznosti v

višini 336 milijonov Kč. Poleg tega je imela Čsl. narodna banka še druge zlate rezerve, tako za izravnano trgovinske bilance.

Devizna podloga Čsl. narodne banke je znašala koncem 1. 1937. 485 milijonov Kč. Za časa septembrskih dogodkov je padla na 87, a je do konca oktobra 1938. narasla že za 786 milijonov Kč. Po stanju koncem oktobra 1938. je torej imela Čsl. narodna banka za najmanj 3476 milijonov Kč zlata in deviz. Angleško posojilo za begunce v višini 10 milijonov funtov se je porabilo le v višini 3 in pol milijona funtov in se več ne bo smelo uporabljati.

Nemčija je torej dobila od Češke za 3,5 milijarde Kč zlata ter deviz. Od tega pa je treba odbiti 400 milijonov Kč, ki jih je dobila kot delež sudetskega ozemlja. Vsem je torej dobila Nemčija okoli 296 milijonov RM deviz in valut.

Zlate rezerve zasebnih bank pa se cenijo na 38,2 milijona Kč.

Politične vesti

Bolgarski ministrski predsednik Kjuševanov je obiskal Ankaru ter imel več razgovorov s turškimi državniki ter se je pri tej priliki doseglo novo zblizanje med balkanskimi državami. Na banketu na čast bolgarskega ministrskega predsednika je predsednik turške vlade Refik Saidam v svoji zdravici poudaril, da se je medsebojno spoštovanje med obema državama utrdilo v trdno prijateljstvo. Obisk min. predsednika Kjuševanova je še zlasti pomemben, ker se dogaja v času, ko je mednarodni položaj izredno kočljiv. V njem vidi zato simbol bratstva in prijateljstva med obema narodoma.

Ministrski predsednik Kjuševanov je v svojem odgovoru naglasil, da je pakt prijateljstva med Turčijo in Bolgarsko znatno pripomogel k sklenitvi solunskega sporazuma, s katerim so priznali balkan-

ski narodi Bolgarski enakopravnost glede oboroževanja. Bolgarska ve ceniti mir in zato si prizadeva posebno v sedanjem napetem mednarodnem položaju, da se utrdi mir na Balkanu.

Po francoskih vesteh je stavil šef nemške gospodarske misije, ki je sedaj v Bukarešti, romunski vladi naslednje zahteve: Romunija naj opusti industrializacijo države in naj vse svoje agrarne proizvode in nafto prodaja izključno le Nemčiji. Če bo Romunija to storila, ji Nemčija jamči njeno teritorialno nedotakljivost. V Berlinu pa te francoske vesti najodločneje demantirajo in jih označujejo kot zlobne izmišljotine.

V Bukarešti je bila seja kronškega sveta, na kateri je bilo sklenjeno, da vpokliče Romunija 10 letnikov. Nadalje so bili storjeni potrebni sklepi za varstvo romunskih interesov v Karpatski Ukrajini. Romunski listi pišejo, da je Romunija dokazala, da je njena volja, da brani interese države, ravno tako čvrsta kakor njena volja za ohranitev miru. Vse romun-

ske stranke so se združile, da tem bolj poudarijo enotnost romunskega naroda proti vseh tujini.

Min. predsednik Chamberlain je imel v Birminghamu velik govor, ki je vzbudil po vsem svetu največjo senzacijo in ki najbrže ne bo ostal brez posledic. Chamberlainove besede so bile zelo prehetane in umerjene, ravno zato pa je bil učinek dejstev, ki jih je navajal, tem večji. Govoril je v glavnem o monakovskem sporazumu in o svojih razgovorih s Hitlerjem. Tamu je zagotavljal, da je sudetsko ozemlje zadnja nemška teritorialna zahteva v Evropi. Dejal mu je celo, da lahko jamči, da noče Čehov v nemški državi. V monakovskem sporazumu pa je celo napisano in podpisano določilo, da bo končne meje Češko-Slovaške izvedla posebna mednarodna komisija. Na podlagi teh zahtev je pač mogel sklepati, da je češko vprašanje dokončno urejeno. Nemogoče je spraviti v sklad ta zagotovila z zadnjimi dogodki. Čuli smo zagotovilo, ne želimo Čehov v svojih mejah, sedaj pa bomo morda slišali o številnih aretacijah Čehov. (To se je tudi že zgodilo.) Na koncu svojega govora je poudaril Chamberlain, da ves angleški narod bolj ko mir ceni svobodo, ki jo bo branil. Izjavil je nadalje, da Vel. Britanija ni dezinteresirana na južno-vzhodni Evropi. Če mora on, ki je bil vedno znan po svoji miroljubnosti, podati takšno izjavo, potem to že zadostno dokazuje, kako zelo je omajano zaupanje po svetu.

Londonska vlada je obvestila nemško vlado, da smatra, da pomenijo zadnji dogodki odpoved monakovskega sporazuma ter obveznosti o miroljubnem sodelovanju. Angleška vlada smatra nadalje za nezakonite spremembe, ki so nastale z vojaškim posredovanjem na Češkem in Slovaškem. Enako izjavo ko angleški veleposlanik je podal nemški vladi tudi francoski veleposlanik. Angleški veleposlanik v Berlinu je bil poklican v London, da poroča angleški vladi. V istem namenu je odšel tudi francoski berlinski veleposlanik v Pariz.

Francoska in angleška vlada sta sporočili nemški vladi, da ne moreta priznati legitimnosti nemške okupacije Češke. Enako je odgovorila na nemško sporočilo o zasedbi Češke sovjetska vlada in enako bo odgovorila tudi washingtonska vlada.

Washingtonska vlada je zvišala carino na vse blago iz Nemčije za 25%. Pripravlja pa tudi nov zakon o ameriški nevtralnosti, ki bo silno zadel vsako državo, ki bi jo predsednik Amerike označil kot napadalno. Oboroževanje U. S. A. se istočasno pospešeno nadaljuje.

Londonska vlada je predlagala sklicanje konference štirih velesil Anglije, U. S. A., Rusije in Francije, ki naj odloči stališče teh držav do zadnjih dogodkov v Evropi. Rusija je že pristala na ta predlog, prav tako Francija, računa pa se tudi s pozitivnim odgovorom Amerike.

Francoski parlament je sprejel s 334 proti 258 glasovom pooblastilni zakon, s katerim se dovoljuje francoski vladi velika pooblastila.

Italijanski listi ugodno komentirajo zadnje dogodke ter pravijo, da se je z njimi Nemčija močno okrepila, s tem pa tudi politika osi Rim-Berlin. Nekateri listi vedo celo povedati, da je sedaj položaj Čehov bolj ugoden, kakor pa je bil prej.

Dr. Beneš je poslal tajništvo Zveze narodov poziv, v katerem ponavlja svoj poziv Rooseveltu, Chamberlainu, Daladieru in Litvinovu. V teh pozivih se sklicuje na čl. 10. pakta o Zvezi narodov in poziva članice ZN, da se spomnijo obveznosti, ki izhajajo iz tega pakta. Glavni tajnik ZN dr. Avenol je potrdil dr. Benešev prejem brzojavke ter mu izrazil svoje simpatije.

Dr. Hacha je izdal poziv na češki narod, da prepusti bodočim rodovom skrb za razjasnitev sedanjih dogodkov in da sprejme sedanje razmere možno. Nemčija bo branila Čehe na zunaj, notranjo varnost pa da si bodo zagotovili z lastnimi sredstvi. Gospodarsko življenje Češke bo v skladu z gospodarskimi interesi Nemčije.

Slovaška bo sicer tudi pod protektoratom Nemčije, toda ne bo v okviru rajha, kakor Češka. Slovaška bo nekaj domini Nemčije, Češka pa njen protektorat. Ne bo pa mogla Slovaška vzdrževati svoje vojske, ker je brez denarja in 1. aprila ne bo mogla plačati vojakom plač. Rudna bogastva Slovaške bodo vsa prešla v nemške roke, ker Slovaki nimajo kapitala za izkoriščanje svojih rudnih bogastev.

Marsal Göring je izjavil, da Čehi ne bodo služili v nemški armadi, pravico pa bodo imeli vzdrževati le policijo. Da se odpravi nezaposlenost na Češkem, je že dal potrebne ukrepe, da se zaposlijo delavci na Češkem.

Denarstvo

Vloge pri slovenskih hranilnicah so v januarju narasle za nad 20 milij. din

Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani so pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah dne 31. jan. 1939. znašale vloge na knjižice din 662.757.801, v tekočem računu pa 476.296.690, vse vloge skupaj torej 1.139.054.491 din. V primeri s stanjem 31. decembra 1938. se opaža pri vlogah na knjižice porast za 26,5 milij., pri tek. računih pa za 25,2 milij., skupaj torej za 51,7 milij. din. Ako odbijemo od tega prirastka kapitalizirane obresti za leto 1938., ki so bile v januarju vlagateljem večinoma že pripisane in so znašale 31,2 milij. din, se pokaže čisti porast hranilnih vlog v iznosu 20,5 milij. din.

Vloge na knjižice so narasle pri 9, v tek. računih pri 7, skupne vloge pa pri 12 hranilnicah. Število vlagateljev na knjižice se je zvišalo pri 8 hranilnicah tako, da znaša število vlog na knjižice 125.826, tekoči računi pa so se pomnožili tudi pri 8 hranilnicah in znaša njih skupno število 6.553. Število vseh vlagateljev pri 29 hranilnicah je naraslo torej na 132.379.

Navedene številke dokazujejo, kako lepo se razvija vložno gibanje in kako naraščajo vloge po novem letu ter se stalno učvrščuje zaupanje vlagateljev v hranilnice, pa tudi v druge denarne zavode.

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 15. marca se je stanje Narodne banke spremenilo tako-le (vse v milijonih din):

Podloga je narasla za 0'8 na 1.914,5.

Devize izven podloge so padle za 1,6 na 444,3.

Vsota kovane denarja se je dvignila za 6,0 na 343,2.

Posojila so se zmanjšala za 12,6 na 1.645,9.

Razna aktiva so narasla za 10,8 na 2.034,4.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 101,1 na 6.426,1.

Obveze na pokaz pa so se zvišale za 81,3 na 2.174,2.

Razna pasiva so se zmanjšala za 20,8 na 248,4.

Celotno kritje se je zvišalo na 28'60%, samo zlato pa na 28'44%.

Obrestna mera je še vedno neizpremenjena.

Tečaji so nazadovali

Pod vtisom zunanje-političnih dogodkov so tečaji vrednostnih papirjev oslabei, zaradi intervencije javne roke pa so skoraj ohranili svojo višino. Gibanje tečajev je razvidno iz naslednjih števil:

	10.3.	17.3.
2'50% vojna škoda	477'50	472'25
7% investicijsko	103'50	101'50
6% begluške	92'—	91'50
4% agrarne	63'25	63'—
6% dalmatinske	91'50	90'75
7% Blair	96'50	94'75
8% Blair	103'—	100'50
7% Seligman	103'—	101'—
7% stabilizacijsko	99'50	99'—

Trgovinska zbornica v Zagrebu je intervenirala pri trgovinskem ministrstvu in pri Narodni banki, da se dovolijo večji zneski izvoza valut za potovanja v tujino. Tako n. pr. se sme za potovanje v Anglijo vzeti s seboj le 2000 din, t. j. okoli 8 funtov, kar zadostuje za skromno življenje v Londonu najmanj 3 do 4 dni. Pri dovoljevanjih za poslovna potovanja v tujino bi se moralo gledati na to, v katero državo kdo potuje. Za države z visoko valutno bi se moralo dovoliti za poslovna potovanja najmanj 5000 din.

Uprava Jugoslov. udružene banke je sklenila, da razdeli čisti dobiček v višini 6,7 milijona din takole: 10% dobi redni rezervni fond, 5% dobe dividende prioritetne delnice, 14% pa se določi kot kvota posebnega rezervnega fonda.

Nemški državni dolg se je po

Dvajseti občni zbor pooblaščenih graditeljev

V nedeljo dopoldne so se v posvetovalnici Zbornice zbrali člani Združenja pooblaščenih graditeljev, kateremu predseduje gospod Miroslav Zupan. Obisk je bil srednji, a pokazalo se je pa zelo veliko zanimanje članstva za stanovske zadeve in za splošne gospodarske razmere.

Po pozdravih vsem navzočim, zastopnikom Zbornice in oblastev ter poročevalcem slovenskega tiska je prešel predsednik takoj na dnevni red in čitanje zapisnika. Nato je podal svoje poročilo, v katerem se je dotaknil nekaterih splošno važnih vprašanj.

Poročilo predsednika Zupana

Skozi vso dobo 20letnega dela je bilo združenje močan faktor pri urejanju, gradnji in pospeševanju našega samostojnega narodnega življenja in sodelovalo pri reševanju važnih gospodarskih in socialnih vprašanj. Kot organizacija graditeljev smo tej naši stroki posvečali vso pažnjo, ker od gradbene delavnosti in napredka so v veliki meri odvisni zaposlitev in brezposelnost, razvoj tujkega prometa, zdravstveno stanje prebivalstva, ugled v inozemstvu itd., kar raste in pada z gradbeno delavnostjo. O neštetihih intervencijah za zaščito naših in splošnih interesov, predlogih, peticijah, sejah, sestankih, resolucijah itd. bo poročal naš agilen tajnik.

Omeniti pa moram tu nekaj točk — vprašanj, s katerimi se je združenje že v preteklih letih bavilo in bo imelo tudi v bodoče še mnogo posla.

Gospodarsko stanje Slovenije je še vedno silno težko. To moram tu poudariti, ker se vedno slišijo iz ostalih delov naše države glasovi, kako dobro se nam godi. Res je, da so se v zadnjem času vlade trudile rešiti aktualna gospodarska vprašanja, toda bistvenih izprememb v Sloveniji nismo doživeli. Akcija za javna dela je slaba; vzroki so nam vsem poznani; na Slovenijo odpadejo relativno premajhni zneski. — Razne uredbe, ki so ustanovile različne fondne (kot cestni, vodni, melioracijski itd.), niso bile blagoslov za Slovenijo. Pri njih nastajanju niso upoštevali naših gospodarskih interesov — bile so sklenjene brez in preko naših gospodarskih organizacij.

In davki? Vsi vemo, da je Slovenija z davki preobremenjena. Ali je zato čudno, da se mnogo industrij seli iz Slovenije? In namesto da bi se davčni vijak omilil, se z novim finančnim zakonom predvidevajo novi davki, novi fond, ki zopet ne bodo v korist Slovenije, v katere pa bomo občutno plačali. Zaradi tega trpi najbolj naša stroka. Denar, ki bi se moral v zdravih razmerah porabiti doma za nove zgradbe, naprave itd., gre od tu in za druge namene.

Tudi samoupravne doklade so večje kot v vseh drugih banovinah. Vzrok pa ni morda v nezdravem ali razspnem gospodarstvu. Potrebe so velike in nujne, neodložljive, država ne da denarja, ne gradi, storiti morajo to banovina in mesta, če nečemo, da bo škoda še večja. Potrebno je smotno sodelovanje samouprav

uradnih nemških podatkih zvišal od 19,13 milijarde RM na 22,2 milijarde RM na koncu septembra 1938. Leteči dolg Nemčije pa je lani narasel od 47 na 5,01 milijarde din dolga Nemčiji. Japonski finančni minister je izjavil, da je zaradi finančne situacije in valutnega stanja inflacija sicer neizbežna, da pa se ni treba bati, da bi ta zavzela večji obseg. Finančni ministri so pri takšnih prilikah navadno zelo optimistični.

z zasebno iniciativo, z gospodarskimi in strokovnimi združenji.

Uredba o minimalnih mezdah je v načelu dobra, pametna in koristna. Z njo so se razmere v naši stroki vsaj deloma uredile. Delavec ve, koliko sme zahtevati, delodajalec pa je zaščiten pred nelojalno konkurenco onih, ki so skušali na škodo nižjih delavskih mezd škodovati stanovskim tovarišem. — Imajo pa kolektivne pogodbe in uredbe o minimalnih mezdah to slabo stran, da niso za vso državo enotne. Niso odstranjeni spori glede sprejema in odpusta delavcev, nadur, boleznin itd. Naše združenje je skušalo to zlo delno odstraniti s tem, da se je na podlagi enotnih tiskovin uredilo na željo vsega članstva enotno postopanje pri vseh podjetjih. Naše stališče mora biti v tem pogledu sledeče: polna zaščita potrebnim in upravičenim delavcem, zaščito pa zahtevamo tudi za nas: proti izkoriščevalcem socialnih ustanov in odredb mora nastopiti zakon z vso ostroostjo. V tem oziru se mora obrtni zakon vendar že enkrat novelirati v smislu predlogov gospodarskih in stanovskih združenj. Uprava je v resoluciji predložila danes članom v pretres in odobritev spremembo in dopolnitev obrtnega zakona.

Rak-rana vsakega solidnega gospodarskega dela je šušmarstvo, in če to velja za vse stroke, velja dvojno za našo stroko. Neštetokrat smo že zahtevali radikalno rešitev tega zla, dobili mnogo obljub, a zlo je ostalo.

Omeniti moram tu tudi razne predloge in osnutke za socialno zavarovanje obrtnikov, ki pa ima več pomena za druge stroke, kot za našo. Bilo je že mnogo predlogov. Eno načelo pa mora biti že od vsega početka upoštevano: denar, ki se bi nabiral v ta fond, naj ne bo centralistično upravljan. Ostanje naj doma!

Naše delo mora biti usmerjeno v to, da se izposlujejo ceneni gradbeni krediti ter da začno vendar že enkrat še ostali naši denarni zavodi redno poslovati.

Kot strokovna organizacija graditeljev moramo ponovno poudariti zahtevo cele Ljubljane in vse Slovenije: uredite vprašanje glavnega kolodvora in železniških zvez v Sloveniji! Teritorij, ki nosi državni blagajni toliko dobička iz železniških dohodkov, ima vso pravico zahtevati, da se upošteva, posebno če je potreba nujna, utemeljena in pravična!

Naše ceste so neprimerne. — Razen nekaj kilometrov asfalta in betona nimamo ničesar. Posvetiti je treba temu problemu največjo pažnjo in čim hitreje. Od vprašanja naših cest in železniških zvez je tudi odvisen razvoj tujkega prometa, ki bore malo napreduje. Čas namreč zahteva svoje, kdor mu ne sledi — odpade!

Od mnogih vprašanj samo še eno: cene cementu so očitno previsoke. Kar velja za kruh, bi moralo veljati tudi za cement: vsaka špekulacija in navijanje cen bi se moralo preprečiti. Če so cene za izvoz din 18'— za 100 kg, za doma pa din 78'— za 100 kg, tedaj se vprašamo, kdo in kaj tiči za tem.

Da pa bomo mogli uspešno re-

ševati vsa navedena in vsa tekoča vprašanja, nam je potrebno predvsem složnega ter preudarnega dela.

Z zahvalo vsemu odboru in zlasti tajniku je končal predsednik svoj govor, ki je žel mnogo odobravanja. Slika o velikem delu odbora je bilo

tajniško poročilo g. Kramaršiča.

To leto je bilo poslovanje najvažnejše in je doseglo tudi nekaj novih uspehov, število članov pa je padlo od 78 na 76, ker je bilo mnogo izbrisov. Vajencev je bilo priglasih 92, izpite je opravilo 23. Uprava je imela mnogo sej in skicala sestanke, ki so bili pa slabo obiskani.

Se vedno je najvažnejša potreba, da se spremene §§ 47., 219. in 234. obrtnega zakona. Čedalje bolj raste škoda od šušmarstva, zlasti še, ker se vedno več del opravlja tudi v oblastni režiji in zato na obrtnike odpada vedno manj. Uprava je zaradi preostre tekme poslala članom navodila za kontrolo cen, dalje norme za železobetone in tiskovine za delavstvo. Po uveljavitvi kolektivne pogodbe iz maja 1938. se nove ne bodo več sklepale. Potrjen je pravilnik podpornega sklada. Intervencije so bile potrebne pri g. banu in Zbornici glede podeljevanja pooblastil manjših obrtov, glede nizkih zgradb in glede izpitov. Mnogo je bilo pritožb proti zvišanju nevarnostnega razreda, glede poslovanja OUZD in proti uvoznini. Uprava je poslala poročila oblastvom, zbornici in Narodni banki ter razna mnenja. Nastopala je tudi glede težavnih davčnih vprašanj. Šušmarstvo se je razpaslo na periferiji in v vaseh tudi s sposojanjem tabel. Banska uprava je priredila o tem anketo, da se zbere ves material. Toda potre-

ben bi bil zakon. Za socialno zavarovanje obrtnikov še ni padla odločitev. Članstvo se je izreklo proti osnutku uredbe, ker je bil centralističen. Želi se zveza s Pok. zavodom. Ostalo poslovanje uprave se je nanašalo na izdajanje knjižic po novih predpisih. Delavna uprava je bila vedno na braniku stanovskih koristi članstva in se vsem činiteljem zahvaljuje za pomoč.

Odobren je bil nato letni račun z din 78.917 dohodkov in 51.276 dinarjev izdatkov. Vse premoženje združenja znaša 165.332 din. G. Zigon je poročal za nadzorni odbor in predlagal razrešnico. Novi proračun bo znašal 54.100 din pri dosednji kategorizaciji članov na 4 skupine in z 10% no doklado za podporni sklad. Po kratki debati o primerih šušmarstva sta pozdravila občni zbor mestni obrtni referent dr. Frelj, ki je dal svoja pojasnila o potrebi prijavljanja vseh šušmarstev, in zastopnik Zbornice g. Kavka, ki je prepričan, da bi stroka ob sedanjih razmerah sama lahko najuspešneje zatirala šušmarstvo, medtem ko po zakonodavni poti ni mogoče doseči dobre uredbe, razen če se spremeni obrtni zakon. Posrečilo pa se je še tik pred objavo ustaviti uredbo o zavarovanju, ki je bila centralistična in nesprejemljiva.

Po kratkem odmoru so se vršile volitve nove uprave in so bili znova izvoljeni: za predsednika g. Zupan, podpredsednika Matko Curk, za odbornike V. Battelino, Bricej, Maccorati, Slokan, Golob, in Štes, v nadzorstvo Mudrovčič, Zigon, Bidovec, nam. Furlan. V razsodišče so izbrani Bricej, Curk, Golob, in Štes in Zupan. Vsi ti predlogi so bili sprejeti soglasno, upravi pa se je poverila rešitev predlogov g. Ogri- na idr. Posebne predloge za organizacijo so stavili gg. Bricej, Maccorati idr.; obravnavali so vprašanje o samostojni zbornici graditeljev ter o njeni obliki. Opoldne je predsednik z lepimi pozivi za bodoče delo zaključil občni zbor.

Za dvig gospodarstva

Seja širšega banovinskega odbora za propagando gozdarstva v Ljubljani

Dne 28. februarja t. l. je bila v prostorih ljubljanske podružnice Jugoslov. gozdarskega združenja seja širšega banovinskega odbora za propagando gozdarstva v Ljubljani. Seje so se po svojih zastopnikih udeležile naslednje oblasti, ustanove in društva: Banska uprava (gozdarski odsek, gozdno-tehnični odsek za urejanje hudo- umnikov, kmetijski oddelek, prosvetni oddelek, socialni oddelek), štab dravske divizijske oblasti, direkcija gozdov v Ljubljani. Začasna drž. uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani, direkcija državnih železnic v Ljubljani, Kmetijska zbornica za dravsko banovino v Ljubljani, Ljubljanska podružnica Jugoslovanskega gozdarskega združenja, Zveza fantovskih odsekov v Ljubljani, Združenje Jugoslovanskega učiteljstva — sekcija Ljubljana, Zveza za tujski promet v Ljubljani, Rdeči križ kralj. Jugoslavije — dravski banovinski odbor, Zveza lovskih društev v Ljubljani, Zadruga zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zadrug, Slovensko planinsko društvo in Zavod za pridobivanje in prodajo gozdnih semen v Mengšu.

Na seji je predsednik odbora ing. Franjo Sevnik obširno poročal o delu odbora v preteklem poslovnem letu. Po njegovem poročilu je bilo delo banovinskega odbora v preteklem poslovnem letu — prvim letu njegovega obstoja — osredotočeno na ureditvi notranjega poslovanja odbora ter na ustanovitvi okrajnih odborov in občinskih pododborov. Notranje poslovanje odborov za propagando gozdarstva ureja poslovnik iz le-

ta 1937. V zadnjem času je bila sprožena akcija, da se ta poslovnik spremeni oziroma dopolni, v kolikor se je to po dosedanjih skušnjah izkazalo za potrebno. Da bi bodoči poslovnik čimbolj ustrezal tukajšnjim razmeram in potrebam, je banovinski odbor povabil vse tukajšnje okrajne odbore, da stavijo konkretne predloge za spremembo oziroma dopolnitev poslovnika, in jim dal v ta namen potrebna načelna navodila. Okrajni odbori za propagando gozdarstva so bili ustanovljeni v vseh okrajih, občinski pododbori pa le v nekaterih. Nekateri okrajni odbori so se že v začetku z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo lotili dela in že v prvem letu svojega obstoja pokazali prav lepe uspehe. Tako banovinski odbor kakor tudi okrajni odbori, ki so praviloma navezani le na privatno podporo javnih in zasebnih društev in ustanov, so se morali v prvem letu svojega obstoja boriti z velikimi materialnimi težkočami; najnujnejšim potrebam teh odborov je bilo začasno zadoščeno šele z državno podporo v znesku 20.000 din.

Po poročilu tajnika, ki ga je podal ing. Viktor Novak, je bil iz vrst zastopnikov zgoraj navedenih oblasti, ustanov in društev izvoljen sledeči novi ožji (delovni) odbor: Predsednik: Saša Stare; podpredsedniki: ing. Janko Urbas, kapetan Mihailo Mitić in dr. Viljem Krejči; tajnik: ing. Dinko Cerjak; odborniki: ing. Viktor Novak, ing. Alojzij Funkl, ing. Franjo Sevnik, Janez Strein, dr. Anton Mrak, Vin- ko Gregorič in zastopnik Direkcije državnih železnic, ki ga bo direkcija naknadno imenovala.

Ze v 24 urah
barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

XX. REDNO LETNO SKUPŠČINO ima

Združenje trgovcev za srez Kranj

v sredo dne 20. marca 1939. ob 13. uri v predavalni dvorani Narodnega doma v Kranju.

Dnevni red:

1. Volitev 2 overovateljev za pisnika.
2. Poročilo uprave.
3. Računski zaključek za l. 1938.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Proračun za leto 1939.
6. Samostojni predlogi.
7. Slučajnosti.

V smislu čl. 16. pravil sklepa skupščina z absolutno večino glasov navzočih članov. Ako ob sklicani uri ne bo navzočih zadostno število članov, t. j. 1/3, se skupščina vrši 1 uro pozneje ter sklepa o dnevnem redu ne glede na število prisotnih članov.

Skupščina sme sklepati samo v zadevah, ki so postavljene na dnevni red, ali so jih poedini člani najmanj 3 dni pred zborovanjem pisмено prijavili upravi (točka 6. dnevnega reda). O udeležbi se vodi poimenska evidenca.

Računski zaključek za leto 1938. kakor proračun za leto 1939. sta v smislu pravil čl. 40. objavljena v pisarni združenja in ju morejo člani proučiti.

Poslovno poročilo za leto 1938. bo objavljeno v »Trgovskem listu«. Ta številka se pošlje tudi članom, ki na list niso naročeni.

Udeležba na skupščini je za člane obvezna!

V Kranju, dne 8. marca 1939.

Predsednik:

Berjak Franc s. r.

Naš dolg proti Italiji narastel že na 21,5 milijona

Po izkazu Narodne banke z dne 15. marca je naš dolg proti Italiji narastel za 3.386.000 din, da znaša sedaj že 21,3 milijona din. Padle pa so naše terjatve proti Nemčiji za 1,09 milijona RM. Kako so se gibal naš kliringi v preteklem tednu, kažejo naslednje številke (vse v milijonih dotične valute):

Aktivni kliringi:	15.3.	8.3.
Bolgarska din	1,73	1,73
Nemčija RM	20,80	21,40
Turčija din	17,22	17,28
Španija pezeta	2,93	2,93

Pasivni kliringi :

Belgija belg	2,12	2,24
Bolgarska (tur.) din	0,50	0,49
Italija din	21,38	18,00
Madžarska din	3,77	3,62
Romunija din	5,81	4,72
Poljska	0,34	—
Češkoslovaška K	74,29	76,33
Švica šv. fr.	2,27	2,31

Dve hidrocentrali bi hoteli zgraditi Italijani na Drini

Italijanski konzorcij za elektrarne v Milanu je vložil prošnjo za ustanovitev hidrocentrale na Drini pri Bajini, ki bi imela 22.000 konjskih sil. Sedaj je predložil ta konzorcij še eno prošnjo za ustanovitev druge hidrocentrale na Drini, ki bi imela 58.000 HP, torej obe skupno 80.000 konjskih sil. Investicije za zgraditev obeh elektrarn bi znašale približno 280 milijonov din. Cena toka v teh centralah bi znašala od 18 do 24 par za kilovatno uro. Milanski

koncern bi ustanovil delniško družbo, ki bi zgradila obe elektrarni.

Švedi bi zgradili naprave za pridobivanje surovega železa z elektrolizo

»Jug. Kurir« poroča, da se je neka švedska skupina ponudila, da zgradi v Jugoslaviji topilnice za pridobivanje surovega železa z elektrolizo. Za nas bi bil ta način pridobivanja železa velike važnosti, ker ne bi več potrebovali koksa, ki ga moramo sedaj uvažati. Kljub temu pa še ni gotovo, če bo švedska ponudba tudi sprejeta.

2976 industrijskih podjetij je v Jugoslaviji

Koncem l. 1938. je bilo v Jugoslaviji 2976 industrijskih podjetij. Celotna vrednost njih izdelkov se ceni na 14,5 milijarde din. Na posamezne stroke odpade naslednje število podjetij: živilska industrija 853 podjetij, vrednost njihovih proizvodov 4,2 milijarde din, lesna industrija s 396 podjetij in vrednostjo proizvodnje 1,69 milijarde din, tekstilna industrija s 306 podjetij in vrednostjo 2,23 milijarde din.

Zunanja trgovina

Da se poveča naš izvoz v neklerinske države, se bodo v najkrajšem času začela trgovinska pogajanja z Egiptom. Ista vest pa hkrati pravi, da se bodo pogajanja začela na iniciativo egiptiske vlade. Naš izvoz goveje živine v Italijo se je že začel. Izvažali bomo ta mesec po 10 vagonov tedensko, prihodnji mesec pa po 20 vagonov tedensko.

Narodna banka bo dala naši železni industriji — kakor zatrjuje »Jug. Kurir« — zadostno množino deviz za nakup starega železa. Romunski listi pišejo, da se bo zaradi povečanega ruskega lesnega izvoza v Italijo, zelo zmanjšal izvoz Jugoslavije in Romunije v Italijo.

Bolgarska je lani izvozila agrarnih proizvodov za 5,6 milijarde levov. Največ je izvozila industrijskih rastlin. Drugih proizvodov je izvozila Bolgarska samo v vrednosti 78 milijonov levov, to je 14 odstotka vsega njenega izvoza.

Trgovina med Nemčijo in Italijo je letos v primeri z lani nazadovala. Tako je v januarju izvozila Nemčija v Italijo lani blaga za 281, letos pa le za 167 milijonov lir, iz Italije pa je uvozila lani za 145, letos pa le za 125 milijonov lir.

Italijanska proizvodnja svile je padla lani od 2.801 na 2.738 ton. Vrednost izvoza svile je nazadovala od 302,5 na 294,4 milijona lire.

Neobdelanega marmorja je Italija lani izvozila 9.226 ton v vrednosti 29,17, l. 1937 pa 9.247 ton v vrednosti 26,6 milijona lir. Izvoz obdelanega marmorja pa je padel od 80.291 na 69.194 ton oz. od 79,5 na 74,7 milijona lir.

Vrednost italijanskega uvoza se je v primeri z lanskim januarjem zmanjšala od 1080 na 588, izvoza pa od 611 na 531 milijonov lir. Živil je uvozila Italija za 88, industrijskih surovin pa za 344,6 milijona lir. Največ je izvozila v Italijo Nemčija, nato pa USA, Vel. Britanija, Poljska in Francija.

Proizvodnja avtomobilov v turinskem podjetju »Fiat« je padla v letu 1938. za 11% ter se je zmanjšala čisti dobiček družbe od 55,7 na 43,6 milijona lir. Proizvodnja avtomobilov se je zmanjšala od 65.094 na 58.151 voz, izvoz avtomobilov pa je padel od 21.208 na 17.270 voz. Padec proizvodnje je povzročila zmanjšana konjunktura po svetu ter večje cene bencina v Italiji ter znatno znižana davčna obremenitev. Proizvodnja letalskih

motorjev družbe pa se je povečala za 33%.

Zaradi zvišanja nizozemskih carin, ki bo predvsem zadelo nemške izvoznike, bo padel nemški izvoz za približno 50 milijonov RM. Gospodarski krogi menijo, da bo Nemčija nastopila z represivnimi odredbami proti Nizozemski.

Poljska dobi svobodno pristanišče v Galacu, ki je poleg Braje največja romunska luka.

Angleško-poljska družba za razvoj trgovine med Poljsko in britanskimi kolonijami se bo po vestih poljskih listov v kratkem ustanovila.

Argentinska vlada je povečala drž. kontrolo nad podjetji za uvoz tekstilnih proizvodov. Ta ukrep je naperjen proti japonskemu in nemškemu blagu, ki se prodaja v Argentini po dumpinških cenah.

Boj za prevoz tovorov

Prevozniki proti mestni občini mariborski zaradi nameravanega prevoza blaga z avtomobilskimi priklopniki

Mestna občina mariborska oziroma njena podjetja nameravajo uvesti, kakor smo poročali, novo avtobusno progo, morda celo dve, ki bi vodile iz Maribora preko Slovenskih goric do Ljutomer ali Murske Sobote, čim se popravi in deloma dokonča gradba novih delov doslej banovinske, odslej pa državne ceste. Ker so Slovenske gorice zelo obljudene in rodovitne, je vedno treba prevažati različno blago. Zato ima občina v načrtu uvesti tudi redno prevažanje blaga z avtobusi. To naj bi se izvršilo na ta način, da bi se posebni priklopniki, večinoma dvokolesni, zadaj pripeli na avtobuse, ki zaradi tega ne bi bili dosti bolj obremenjeni in ne bi vozili nič bolj počasi.

Ideja je sama na sebi dobra in je vsekakor treba skrbeti za to, da se tudi v Slovenskih goricah

uvede redna prevozniška služba za blago. Toda občina je začela tudi tu posegati na polje, ki je bilo doslej rezervirano za zasebno iniciativo. S prevozom tovorov se bavi že precej prevoznikov, ki žive od tega posla in so svoji nalogi več ali manj kos. Dokler mestni avtobusi prevažajo le pošto, bi bila stvar še nekam v redu, nikakor pa ne gre, kakor trde prevozniki, da bi jim odjedala občina njihov glavni zaslužek. Prevozniki so investirali velike zneske v svoje tovrne avtomobile in so se morali dolgo truditi, da so si s svojo pridnostjo in solidnim poslovanjem pridobili stranke in njihovo zupanje. Zato pričakujejo, da jim mestna občina ne bo odjedala kruha. En privatni avtobus že obratuje v mariborski okolici z dvokolesno prikolicco.

Doma in po svetu

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani ima na prodaj lepe parcele v Ljubljani.

Akademiki na naših univerzah so najbolje razumeli resnost sedanje mednarodne političnega položaja. Tako so izdali ljubljanski akademiki oklic, v katerem naglašajo združitev vseh akademikov za skupno narodno stvar ter ustanovitev skupnega akcijskega odbora.

Dr. Maček je objavil v »Hrvatskem dnevniku« opomin vsem pristajam, da ne nasedajo na razne vesti, ki se širijo v zadnjem času. Naj bodo prepričani, da je hrvatska narodna politika v dobrih rokah in da se ne bo zanemarila nobena stvar, ki more biti v korist hrvatskemu narodu.

Italija odločno zanika vesti o nekakšni njeni akciji v Albaniji ali celo o njeni anekskiji. Prav tako odločno zanika vse vesti o nekih njenih pripravah v Jadranu. Italija nikakor neče, da bi se sedanji blagodejni mir na Jadranu motil.

Razstava francoskega slikarstva 19. stoletja je bila v soboto otvorena v Beogradu. Otvoril jo je knez-narodnik Pavle. Razstava bo odprta do 24. aprila. Kdor pride v Beograd, naj ne zamudi, da si ne bi ogledal te izredno lepe in pomembne razstave.

Tekstilna tvornica v Dugi Resi je odpovedala velikemu številu svojih nameštencev, ker je zaradi pomanjkanja surovin prisiljena, da omeji obratovanje. Dosedaj je odpovedano 400 delavcem. Bati se pa je, da se bo to število kmalu povečalo, če se bodo naše tvornice z nepremišljenimi deviznimi omejitvami še nadalje ovirale pri nabavi surovin.

Avionska potniška proga Bukarešta-Beograd-Pariz je ukinjena, ker vodi čez Češkoslovaško, čez katero je vsak zračni promet prepovedan.

Proizvodnja srebra iz svinčenega koncentrata v Trepči je lani znašala 78.161 kg in je za 8597 kg večja kot l. 1937.

Proizvodnja zlata v borskih rudnikih pa je bila lani manjša za 133 kg in je znašala samo 1837 kg. Proizvodnja je padla, ker se v zadnjem času opaža v bakru manjši odstotek zlata. Vsaj tako se oficijalno pravi.

Tvornica olja »Domača« v Novem Vrbasu je zvišala delniški kapital od 1 na 5 milijonov din.

Avtomobilske razstave v Beogradu se bodo udeležile Nemčija, Italija, Anglija, Francija in U. S. A. Češka in Avstrija bosta razstavili skupno z Nemčijo.

Nekateri izvozniki so prodajali svoja dovoljenja za izvoz tujcem, katerih dovoljenja za bivanje v naši državi so potekla. Odslej se bodo vsi taki primeri kaznovali ne le z globo, temveč tudi z zaporom.

Sarajevska sokolska župa je sklenila, da ustanovi sokolsko hranilnico za svoje člane.

V Kranju je bila policija podržavljena.

Za protektorja Češke je imenovan v Neurath, predsednik nemškega tajnega sveta in bivši nemški zunanji minister. Svoj sedež bo imel na Hradčanih.

Na Hradčanih plapolala nemška vojaška zastava kot znak, da je Prago zasedla nemška vojska. — Na Vavčevem trgu je bila večeraj velika parada nemške vojske, ker je bil v nedeljo dan nemške vojske.

— Židovska sinagoga v Brnu je do tal pogorela. — Vse premoženje židov v denarnih zavodih je bilo blokirano. — Na vseh židovskih trgovinah mora biti napis: »Židovska trgovina«. Iz Slovaške prihajajo vesti o protinemških atentatih. — Gen. Gajda je izjavil, da bo tudi Češka radikalno rešila židovsko vprašanje. — Vse politične stranke na Češkem so razpuščene. — Švicarski listi poročajo, da bodo brnskemu okraju prideli veliki nemški okraji. Tudi za germanizacijo Plznja se pripravljajo že razni ukrepi.

V Škodove zavode v Plznju že prihajajo nemški delavci in inženirji, dočim so vodstvo zavodov prevzeli nemški oficirji. V zvezi s tem se govori, da je češki značaj Plznja ogrožen, ker se bodo v mestu naselili Nemci v takšni količini, da bodo zlasti še s priključitvijo nemških vasi v okolici Plznja dobili Nemci večino v okraju.

Prva tvornica strojev v Brnu je prešla v nemške roke, ker je neki sindikat nemških bank prevzel večino delnic Češke eskontne banke, ki je kontrolirala tvornico.

Madžarska vojska je po štirih dneh vendarle končala okupacijo Podkarpatske Ukrajine.

Nemčija meri danes 671.083 km² in ima 88,3 milijona prebivalcev. Pred vojno je imela 540.800 km² in je imela 65 milijonov prebivalcev. Kljub porazu v svetovni vojni je torej silno narasla, zato pa je Avstrija docela izgubila.

Gen. Franco pripravlja na madridski fronti velikansko ofenzivo, katere se bo udeležilo pol milijona

vojakov. Ofenziva se baje prične v ponedeljek.

Nacionalistična vlada v Burgosu je začela sprejemati begunce, ki se vračajo iz Francije.

Svet narodne obrambe v Madridu je izdal oklic, da bo po udušitvi komunistične vstaje storil vse, kar je potrebno, da se doseže časten mir.

Za utrditev Panamskega prekopa bo zahteval predsednik Roosevelt naknadni kredit v višini 14,7 milijona dolarjev.

Opozarjamo na današnji oglas Prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Dobave - licitacije

Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo 23.000 kg cementa in 78 železnih travcev z direktno pogodbo na dan 25. marca t. l. Pogoj po dln 10' — v pisarni direkcije.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 3. aprila ponudbe za dobavo železne pocinkane črne in bele pločevine, gob za umivanje, smirkovega platna, azbesta, brtev, grafitu v prahu, kavevka v ploščah, govejega loja in lepenke; 6. aprila lanenega impregniranega platna, amerikanplatna in platna za vreče, gumenih cevi s platnenim vložkom in brez vložka in jelenjih kožic.

LICITACIJE:

Dne 21. marca bo pri Zavodu »Obilicevo«, Kruševac-Obilicevo, licitacija za dobavo modrega gradla, črnega sukanca in pločevinastih gumbov; 27. marca torbic za maske; 13. aprila kompletne inštalacije za sulfitaš-trtil; 15. aprila inštalacije za kristalizacijo difenilamina.

Dne 23. marca bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 20 tisoč 274 kub. metrov drv. Dne 25. marca bo pri upravi zavoda »Čačak« v Čačku licitacija za dobavo kotlov iz jeklene pločevine; 27. marca kotla za 26 litrov s pokrovom. Dne 25. marca bo v intendanturi štaba vrbaske divizijske oblasti v Banji Luki licitacija za dobavo večje množine premoga.

Dne 27. marca bo v intendanturi pomorske obalske komande v Splitu licitacija za dobavo 5100 m³ drv. Dne 27. marca bo pri štatu mornarice kr. Jugoslavije v Zemu-lju licitacija za dobavo 20.000 kg čiste svinjske masti; 12. aprila za dobavo lesa (»tikovog«).

Dne 29. marca bo v skladišču 1. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Hanrijevu pri Skoplju licitacija za dobavo asfalta, čistega bencina, bencola, nafte, petroleja, raznih olj, sode, smole idr.; dne 31. marca žarnic in zaščitnih stekel; 3. aprila raznega usnja in usnjenih jermen; 5. aprila platnenih in volnenih krp; 12. aprila razne pločevine, zakovic, žice, vijakov, smirkovega platna idr.

Dne 31. marca bo v pisarni štaba za utrjevanje v Ljubljani licitacija za dobavo suhih barv v prahu, firneža, terpentina, lanenega olja, sekativa in raznih šketc.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Radio Ljubljana

Torek dne 21. marca: 11.00: Šolska ura: Planinske cvetke in njih zgodovina (Rafael Bačar) — 12.00: Iz operetnega sveta (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Šramel kvartet »Štirje fantje« — 14.00: Napovedi — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 18.40: Pota k Bogu (Fr. Terseglav) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: 150letnica Kočine Krajine — 19.50: Deset minut zabave — 20.00: III. stilni orgelski koncert (prof. Matija Tome) — 20.45: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Mozartove in Haydnove skladbe (plošče).

Sreda dne 22. marca: 12.00: Orkestralni zvoki (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 18.00: Mladinska ura: Čebelji grad, poučna slušna igra. Napisal Arnost Adamič, izvajajo člani rad. igr. družine — 18.40: Angleško šolstvo — II. del (dr. Vinko Brumen) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Predavanje Min. za telesno vzgojo ljudstva — 19.50: Uvod v prenos — 20.00: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar). V II. odmoru: Napovedi, poročila.

PROMETNA BANKA D. D.

V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2

Telefon 21-49

Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve

Ugodni trgovski krediti
Eskompt menic — Nakazila
v inozemstvo

Obrestovanje vlog od 4% do 5%